

JAARRAPPORT 2021

Anthroposofische Vereniging in Nederland
T.a.v. het bestuur
Boslaan 15
3701 CH ZEIST

Anthroposofische Vereniging in Nederland
T.a.v. het bestuur
Boslaan 15
3701 CH ZEIST

INHOUDSOPGAVE

	pagina
<u>I ACCOUNTANTSRAPPORT</u>	
Algemeen	4
Analyse resultaat	5
Financiële positie	6
Samenstellingsverklaring van de accountant	7
<u>II BESTUURSVERSLAG</u>	
Bestuur en vaststelling jaarrekening	10
Bestuursverslag	11
<u>III JAARREKENING</u>	
Balans per 31 december 2021	15
Staat van baten en lasten 2021	17
Bestemming resultaat 2021	18
Toelichting op de jaarrekening	19
Kasstroomoverzicht	22
Toelichting op de balans	24
Toelichting op de staat van baten en lasten	29

Anthroposofische Vereniging in Nederland
T.a.v. het bestuur
Boslaan 15
3701 CH ZEIST

INHOUDSOPGAVE

pagina

IV BIJLAGEN

Toelichting op de exploitatie Motief	36
Toelichting op de exploitatie Antroposofie Magazine	37
Toelichting op de ondersteuning van de Stichting Exploitatie Riouwstraat 1	38
Toelichting op de bestemmingsreserves	39

I. ACCOUNTANTSRAPPORT

ALGEMEEN

1. Verenigingsactiviteiten

De vereniging is opgericht op 18 november 1923 te 's-Gravenhage. Zij is aangegaan voor onbepaalde tijd.

De vereniging is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Utrecht en Omstreken onder nummer 40476182.
De statutaire vestigingsplaats van de vereniging is Zeist.

De doelstelling is volgens artikel 3 van de statuten:
Het bestuderen, beoefenen, en verbreiden van de antroposofie.

Binnen de vereniging wordt onderscheid gemaakt tussen:

- Primaire activiteiten, zijnde de kosten van de Hogeschool, Bibliotheek, Motief, de leden- en jaarvergaderingen en de bijdragen aan de Allgemeine Anthroposophische Gesellschaft in Dornach; en
- Voorwaardenscheppende activiteiten, zijnde de kosten van het bestuur, de PR en voorlichting, het secretariaat en de huisvesting.
- Ondersteunende activiteiten, zijnde de kosten in het kader van verdieping, vernieuwing en uitbreiding. Deze uitgaven vallen niet in de exploitatie maar worden uit het bestaande vermogen gefinancierd.

2. ANBI status

De Antroposofische Vereniging in Nederland is door de Belastingdienst aangewezen als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

ANALYSES

Analyse resultaat

Ter beoordeling van het resultaat geven wij u het navolgende overzicht, uitgedrukt in percentages van de opbrengsten.

	2021		2020	
	€	%	€	%
<u>Baten</u>				
Ledenbijdragen	658.242	89,9%	646.138	88,7%
Opbrengsten Motief, Antroposofie Magazine	51.648	7,1%	59.278	8,1%
Ontvangen giften inzake Riouwstraat	21.025	2,9%	11.515	1,6%
Overige opbrengsten	240	0,0%	30	0,0%
	<u>732.505</u>	<u>100,0%</u>	<u>728.317</u>	<u>100,0%</u>
				7
<u>Kosten primaire activiteiten</u>				
Verenigingsactiviteiten	62.212	8,5%	27.905	3,8%
Hogeschool activiteiten	44.752	6,1%	13.671	1,9%
Motief	164.824	22,5% #	121.782	16,7%
Antroposofie Magazine	-	0,0%	46.198	6,3%
Bibliotheek	31.653	4,3%	31.011	4,3%
Afdracht Allgemeine Anthroposophische Gesellschaft	300.000	41,0%	300.000	41,2%
	<u>603.441</u>	<u>82,4%</u>	<u>540.567</u>	<u>74,2%</u>
				#
<u>Kosten voorwaardenscheppende activiteiten</u>				
Bestuurskosten	80.979	11,1%	86.412	11,9%
Externe communicatie	40.846	5,6%	2.547	0,3%
Bureaunkosten	179.634	24,5%	228.642	31,4%
Huisvestingskosten	30.528	4,2%	26.786	3,7%
Ondersteuningsbijdragen	242.767	33,1%	73.376	10,1%
	<u>574.754</u>	<u>78,5%</u>	<u>417.763</u>	<u>57,4%</u>
	<u>1.178.195</u>	<u>160,9%</u>	<u>958.330</u>	<u>131,6%</u>
Exploitatieresultaat	445.690-	-60,9%	230.013-	-31,6%
Financieel resultaat	5.653-	-0,8%	341-	0,0%
Opbrengsten uit legaten/giften	322.701	44,1%	190.519	26,2%
Totale resultaat	128.642-	-17,6%	39.835-	-5,4%

ANALYSES

Financiële positie

	2021		2020	
	€	%	€	%
<u>Vermogensstructuur:</u>				
Vaste activa	1.287.313	47,9%	1.868.288	62,4%
Vlottende activa	1.397.730	52,1%	1.124.956	37,6%
Totaal activa	<u>2.685.043</u>	100,0%	<u>2.993.244</u>	100,0%
Eigen vermogen	2.080.431	77,5%	1.976.054	66,0%
Bestemmingsreserves	398.810	14,9%	622.710	20,8%
Voorzieningen	-	0,0%	5.175	0,2%
Kortlopende schulden	205.802	7,7%	389.305	13,0%
Totaal passiva	<u>2.685.043</u>	100,0%	<u>2.993.244</u>	100,0%
<u>Werkkapitaal:</u>				
Vorderingen en overlopende activa	895.885		44.231	
Liquide middelen	501.845		1.080.725	
	<u>1.397.730</u>		<u>1.124.956</u>	
Af:				
Kortlopende schulden	205.802-		389.305-	
	<u>1.191.928</u>		<u>735.651</u>	
			€	
Werkkapitaal per 31 december 2020			735.651	
Werkkapitaal per 31 december 2021			1.191.928	
Toename werkkapitaal			<u>456.277</u>	

Anthroposofische Vereniging in Nederland
T.a.v. het bestuur
Boslaan 15
3701 CH Zeist

Referentie:HDR/101450/28654
Betreft: jaarrekening 2021

Geacht bestuur,

Hiermede brengen wij u verslag uit van onze werkzaamheden omtrent de jaarrekening 2021 van uw onderneming.

De balans per 31 december 2021, de staat van baten en lasten over 2021 en de toelichting, welke tezamen de jaarrekening 2021 vormen, zijn in dit rapport opgenomen.

Samenstellingsverklaring van de accountant

De jaarrekening van de Anthroposofische Vereniging in Nederland te Zeist is door ons samengesteld op basis van de van u gekregen informatie.

De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2021 en de staat van baten en lasten over 2021 met de daarbij horende toelichting.

In deze toelichting is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor de financiële verslaggeving opgenomen

De jaarrekening van de Anthroposofische Vereniging in Nederland te Zeist sluit met een resultaat van € 128.642 (negatief), wat heeft geleid tot een eigen vermogen ad € 2.479.241.

Deze samenstellingsopdracht is door ons uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de voor accountants geldende Standaard 4410, "Samenstellingsopdrachten".

Op grond van deze standaard wordt van ons verwacht dat wij u ondersteunen bij het opstellen en presenteren van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland algemeen aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving. Wij hebben daarbij onze deskundigheid op het gebied van administratieve verwerking en financiële verslaggeving toegepast.

Bij een samenstellingsopdracht bent u er verantwoordelijk voor dat de informatie klopt en dat u ons alle relevante informatie aanlevert. Wij hebben onze werkzaamheden, in overeenstemming met de daarvoor geldende regelgeving, dan ook uitgevoerd vanuit de veronderstelling dat u aan deze verantwoordelijkheid heeft voldaan.

Als slotstuk van onze werkzaamheden zijn wij door het lezen van de jaarrekening globaal nagegaan dat het beeld van de jaarrekening overeenkwam met onze kennis van de Anthroposofische Vereniging in Nederland.

Wij hebben geen controle- of beoordelingswerkzaamheden uitgevoerd die ons in staat stellen om een oordeel te geven of een conclusie te trekken met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening.

Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA). U en andere gebruikers van deze jaarrekening mogen dan ook ervan uitgaan dat wij de opdracht professioneel, vakbekwaam en zorgvuldig, integer en objectief hebben uitgevoerd en dat wij vertrouwelijk omgaan met de door u verstrekte gegevens.

Voor een nadere toelichting op aard en reikwijdte van een samenstellingsopdracht en de VGBA verwijzen wij u naar www.nba.nl/uitleg-samenstellingsverklaring.

Wij vertrouwen hiermee aan uw opdracht te hebben voldaan. Tot het geven van nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,
Axis Accountants

w.g.

de heer A. Pos AA

II BESTUURSVERSLAG

BESTUUR EN VASTSTELLING JAARREKENING

		Toegetreden	Uitgetreden
<u>Samenstelling bestuur</u>			
Dhr. P.W. Blomaard	voorzitter	7-6-2014	-
Mw. E.D.V. Vink	secretaris	3-6-2017	-
Dhr. R.A. van Bemmelen	penningmeester	8-6-2019	-
Dhr. E.F. ten Cate	lid	7-6-2014	-
Mw. C.M.E. van Lookeren			
Campagne	lid	7-6-2014	-
Dhr. A.W. van der Meij	lid	7-6-2014	-

De jaarrekening 2021 is door het bestuur vastgesteld in haar vergadering, gehouden op 24 maart 2022.

De jaarrekening 2020 is door de leden goedgekeurd in de algemene ledenvergadering d.d. 5 september 2020.

Jaarverslag 2021 van het bestuur

Elke week zijn er weer nieuwe lidmaatschapskaarten om te ondertekenen. Er is een (groeïende) stroom van het aantal leden dat de Esoterische Cyclus wil volgen. Misschien mag je concluderen dat de betekenis van de Antroposofische Vereniging sterker wordt ervaren. Mensen beleven deze tijd immers als urgent, als crisis, als een oproep. Dan doen de keuzen er toe. Dat er een vereniging is waar mensen vrijelijk en vertrouwelijk over geestelijke perspectieven, innerlijke impulsen en bovenzinnelijke ervaringen kunnen spreken is van grote waarde, van blijvende waarde, juist in tijden waarin het lijkt dat wissels worden omgezet.

Zorg voor nieuwe leden

Nieuwe leden vertellen soms hoe lang al en hoe veel ze aan de antroposofie te danken hebben. Ze zien dat de antroposofische impuls belangrijk, maar ook kwetsbaar is. En ze beseffen dat je samen meer tot stand kunt brengen, dat de vereniging een geestelijke stroom bewust maakt, in stand houdt en verdere ontwikkeling bevordert. Dat maakt het belangrijk nieuwe leden op een goede wijze welkom te heten. Daarom zijn we in 2021 met regionale introductiecurssussen begonnen; deze worden goed bezocht: zowel door nieuwe leden als niet-leden. Aan de traditie van nieuwe ledendagen wordt op die manier een vervolg gegeven.

De vereniging verandert

Het beeld van de Antroposofische Vereniging verandert. Ze was vroeger vooral een verzameling van min of meer vaste ledengroepen, die vaak ook studiegroepen waren. We zijn nu meer een verzameling van individuele leden aan het worden die veelal plaatselijk of ook thematisch samen met anderen vanuit de situatie actief worden. Het bovenstaande maakt de rol van de regionale contactpersonen belangrijk. Deze kwamen ook in 2021 twee keer bij elkaar. Ze wisselen inhoudelijk uit en delen documenten en tips.

Versterking van een spirituele cultuur

Verspreid over het land zijn er in 2021 diverse groepen actief geworden om de bewustwording en de viering van 100 jaar Kerstbijeenkoms voor te bereiden en te bevorderen. Er is in 2021 een landelijke groep gestart die de verschillende initiatieven op dit gebied met elkaar verbindt; nieuwe initiatieven kunnen zich aansluiten via ondergetekende. In deze groep leeft het idee dat het niet om één moment gaat, maar dat we door allerhande regionale activiteiten samen een proces verzorgen en gaandeweg substantie opbouwen die enerzijds zich landelijk kan gaan verdichten rondom 18 november 2023 (de 100e verjaardag van de AViN).

Samenwerking met andere bewegingen

We staan als AViN naast andere verenigingen en organisaties die het antroposofische werk- en praktijkveld vormen. Het is belangrijk met hen in gesprek en in proces te komen en te zijn. We hadden bij de ledenvergadering op 29 september 2021 een geslaagde openbare initiatievenmarkt, die we op 4 juni 2022 wederom houden. Iedereen uit dit veld kan zich daar presenteren. In 2021 begon de samenwerking met De Christengemeenschap om de 100-jaarsviering van 14 mei aanstaande voor te bereiden. Daarnaast hielden we een pre-conferentie met vertegenwoordigers van AViN en twee andere geestelijke stromingen en werken we toe naar een grote openbare conferentie in 2022.

Goetheanum

Het Goetheanum met het bestuur aldaar, de Hogeschoolleiding, de organisatie met circa 200 medewerkers, heeft de coronatijd goed weten te doorstaan, ook financieel met legaten en overheidssteun. De Hogeschoolleiding heeft heel intensief – duidend, verhelderend, raadgevend – gewerkt aan het coronavraagstuk (met twee boeken en tal van online-presentaties). De vraag hoe de antroposofie zich verhoudt tot ‘de’ wetenschap is een belangrijk thema. – November 2021 ontvingen de pedagogische sectie en de lectorenkring de heer Röh, die nu verantwoordelijk is voor de algemene sectie in het Goetheanum.

De ledenbijdrage

Het ledenaantal is iets gekrompen van 3365 naar 3342 leden aan het eind van het jaar. Wel is er gemiddeld meer bijgedragen door de leden, waardoor het totaal aan ledenbijdragen is gestegen. Dit is verheugend omdat hierdoor de balans tussen de vaste inkomensstroom en de vaste verplichtingen meer in gezonde verhouding komt te staan.

Per 2022 hebben we de classificering van de ledenbijdrage losgelaten. De ledenvergadering gaf daar 29 september 2021 haar akkoord voor. Daarvoor in de plaats is er een contributiedeel van € 30 vastgesteld en een vrij schenkdeel; met als doel gemiddeld € 210 per lid te mogen ontvangen per jaar. Dat bedrag zal niet door iedereen op te brengen zijn, waardoor het belangrijk is dat er ook voldoende leden zijn die meer dan het streefbedrag van € 210 kunnen schenken.

Motief en website

Na het beëindigen van het tijdschrift *Antroposofie Magazine* in 2020 is er meer tijd gekomen om Motief en de website verder te ontwikkelen. Digitale nieuwsbrieven van Motief en Antroposofie Inspireert kwamen regelmatig uit. Bij alle betrokkenen wordt het belang ervaren van het naar buiten treden en hoe en via welke kanalen we dat doen. Een adequate website hoort daar in deze tijd zeker bij. Er is al veel gedaan aan de vormgeving, maar de website vraagt ook om een zodanige vernieuwing dat meer uitwisseling mogelijk wordt tussen de verschillende antroposofische werkgebieden. De kosten voor het ontwikkelen van de nieuwe website staan onder 'Overige kosten' en waren niet in de begroting opgenomen. Een groot deel van deze uitgaven kon via een bestemmingsreserve gedekt worden. Ook Motief zal verder ontwikkeld worden. De extra uitgave in maart 2021 ter gelegenheid van de 250ste Motief en het nieuwe boekje over *De filosofie van de vrijheid* zijn daar een voorbeeld van.

Elisabeth Vreedehuis

Ook in 2021 hebben de coronamaatregelen een grote wissel getrokken op de mogelijkheden in het Elisabeth Vreedehuis. Door de inzet van veel mensen en de grote mate van geschonken tijd, is het gelukt om een sociale, toekomstbestendige organisatie te vormen. Drie actief ondernemende leden hebben, samen met een kring van vrijwilligers, daar een belangrijke rol in gespeeld. Het gevolg is dat, ondanks het lastige van het jaar, er slechts een beperkt financieel beroep is gedaan op de vereniging.

Het ziet er naar uit dat er in 2022 al een evenwicht zal ontstaan tussen inkomsten en uitgaven. De vele reserveringen die al zijn gedaan voor het gebruik van ruimtes in het Vreedehuis geven vertrouwen in de toekomst. Meer dan 80% van de activiteiten die er plaatsvinden, hebben een relatie met of zijn geïnspireerd door antroposofie. Het Elisabeth Vreedehuis heeft de invulling gekregen zoals het de initiatiefnemers als ideaal voor ogen stond.

Ledenprojecten, een volgende stap

We hebben weer een jaar geoefend om als lid voor initiatieven gebruik te maken van de financiële middelen van de vereniging zonder dat het bestuur de bepalende factor is. Van deze mogelijkheid hebben een aantal initiatieven en leden dankbaar gebruik gemaakt zoals Elia Initiatieven, Boilerhouse, de Gedenkstondegroep Breda en de Voorbereidingsgroep '100 jaar Grondsteen' in Zutphen. Terugkijkend met (een deel van) de betrokkenen en het bestuur en de bestuurskring hebben we geconcludeerd dat het nodig is een nieuwe stap te zetten in het verzorgen van deze geldstroom.

Enerzijds blijkt het namelijk niet altijd makkelijk om de betrokkenheid van de leden bij het initiatief beleefbaar te maken en te houden, en anderzijds ontstaat in sommige gevallen bij de initiatiefnemers een te grote afhankelijkheid van deze geldstroom. Deze stap zal in 2022 worden gezet.

Begroting 2022

	2022 (begroting)	2021 (definitief)	2021 (begroting)	2020 (definitief)
Vaste inkomstenstroom				
Ledenbijdrage	€ 600.000	€ 658.242	€ 650.000	€ 646.138
Motief en boekjes	50.000	51.648	35.000	59.278
Huisvestingsbijdragen	15.000	36.991	35.000	37.125
Overige vaste inkomsten	2.000	2.592	2.000	2.454
	<u>€ 727.000</u>	<u>€ 749.473</u>	<u>€ 722.000</u>	<u>€ 744.995</u>
Vaste verplichtingen				
Bijdrage AAG	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000
Motief, website en boekjes	100.000	94.064	62.000	94.203
Kantoorkosten	35.000	36.268	31.000	35.146
Administratiekosten	21.000	22.717	28.000	33.073
Huisvestingskosten	50.000	67.519	50.000	51.726
Overige kosten	8.000	51.545	6.000	8.025
Medewerkers inkomen	225.000	237.207	245.000	292.622
	<u>€ 739.000</u>	<u>€ 809.320</u>	<u>€ 722.000</u>	<u>€ 814.795</u>
Totaal A	€ -12.000	€ -59.847	€ -	€ -69.800
Variabele inkomsten				
Giften en legaten	€ 100.000	€ 328.801	P.M.	€ 213.390
Rentes en koerswinst/verlies	5.000	-5.653	P.M.	-341
Leden activiteiten	10.000	6.548	P.M.	9.579
Hogeschool activiteiten	75.000	52.878	P.M.	91.753
	<u>€ 190.000</u>	<u>€ 382.574</u>	<u>€ -</u>	<u>€ 314.381</u>
Variabele uitgaven				
Bestuur	€ 80.000	€ 80.979	P.M.	€ 86.412
Leden activiteiten	50.000	68.760	P.M.	37.484
Hogeschool activiteiten	125.000	97.630	P.M.	105.424
Ondersteuningsbijdragen	0	3.000	P.M.	55.096
	<u>€ 255.000</u>	<u>€ 250.369</u>	<u>€ -</u>	<u>€ 284.416</u>
Totaal B	€ -65.000	€ 132.205	€ -	€ 29.965
Totaal A en B	€ -77.000	€ 72.358	€ -	€ -39.835
Opgenomen uit reserves	P.M.	66.195		83.781
Toegevoegd aan reserves	P.M.	-34.176		-30.521
Totaal resultaat	€ -77.000	€ 104.377	€ -	€ 13.425

Reinoud van Bemmelen en Pim Blomaard

III JAARREKENING

BALANS PER

	31 december 2021		31 december 2020	
	€	€	€	€
<u>ACTIVA</u>				
<u>Vaste activa</u>				
Materiële vaste activa	1.221.402		1.240.102	
Financiële vaste activa	65.911		628.186	
	<hr/>	1.287.313	<hr/>	1.868.288
<u>Vlottende activa</u>				
Vorderingen en overlopende activa	895.885		44.231	
Liquide middelen	501.845		1.080.725	
	<hr/>	1.397.730	<hr/>	1.124.956
		<hr/> <hr/>		<hr/> <hr/>
		2.685.043		2.993.244

Anthroposofische Vereniging in Nederland

31 DECEMBER 2021

	31 december 2021		31 december 2020	
	€	€	€	€
<u>PASSIVA</u>				
<u>Eigen vermogen</u>				
Overige reserves	2.080.431		1.976.054	
	<hr/>	2.080.431	<hr/>	1.976.054
Bestemmingsreserves	398.810		622.710	
	<hr/>	398.810	<hr/>	622.710
		<hr/>		<hr/>
		2.479.241		2.598.764
<u>Voorzieningen</u>		-		5.175
<u>Kortlopende schulden</u>		205.802		389.305
		<hr/>		<hr/>
		<u>2.685.043</u>		<u>2.993.244</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2021

	2021		Begroting 2021		2020	
	€	€	€	€	€	€
Baten		732.505		695.000		728.317
Exploitatiekosten						
Verenigingsactiviteiten	62.212		-		27.905	
Hogeschool activiteiten	44.752		-		13.671	
Motief	164.824		128.200		121.782	
Anthroposofie Magazine	-		-		46.198	
Bibliotheek	31.653		30.000		31.011	
Afdracht Algemeine						
Anthroposofische Geselschaft	300.000		300.000		300.000	
Kosten voorwaardenscheppende activiteiten	574.754		311.800		417.763	
		1.178.195-		770.000-		958.330-
Exploitatieresultaat		445.690-		75.000-		230.013-
Financieel resultaat	5.653-		-		341-	
Opbrengsten uit legaten/giften	322.701		75.000		190.519	
		317.048		75.000		190.178
Resultaat		128.642-		-		39.835-

BESTEMMING RESULTAAT 2021

	2021	2020
	€	€
Totaal resultaat volgens staat van baten en lasten	128.642-	39.835-
Mutaties bestemmingsreserves uit resultaat		
Inkomsten volgens specificatie ondersteuning S.T.E.R.	30.625-	19.165-
Ondersteuning volgens specificatie ondersteuning S.T.E.R.	41.767	73.376
Ontvangen giften met bestemming Ontwikkeling Verenigingshuis Arnhem	1.350-	1.500-
Uitkering uit bestemmingsreserve Subsidie Lectoraat Leiden	7.500	7.500
Project Communicatie (nieuwe leden)	-	1.780
Bestemmingsreserve Euritmie	-	1.125
Inkomsten uit bestemde giften t.g.v. Bestemmingsreserve Hogeschool secties	-	9.856-
Schenkingen t.b.v. Hogeschool Leiden	150.000	-
Uitgaven t.b.v. Euritmie	51.000	-
Initiatiefgroep Vormkrachtenonderzoek	2.201-	-
Ontwikkeling website/huisstijl	16.928	-
Totaal bestemmingsreserves uit resultaat	233.019	53.260
Restant resultaat gemuteerd in overige reserves	104.377	13.425

TOELICHTING OP DE JAARREKENING

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

De anthroposofische Vereniging in Nederland, statutair gevestigd te Zeist is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 40476182. De feitelijke vestigingsplaats is Boslaan 15 te Zeist.

De belangrijkste activiteiten van de vereniging

Het bestuderen, beoefenen, en verbreiden van de antroposofie.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

Algemene grondslagen

De jaarrekening is conform fiscale waarderingsgrondslagen en met inachtneming van de in Titel 9 van Boek 2 BW opgenomen voorschriften opgesteld. Alle in de jaarrekening vermelde bedragen luiden in euro's. Het regime voor verslaggeving voor organisaties zonder winststreven is toegepast.

Daar waar nodig geacht zijn de vergelijkende cijfers 2020 voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

TOELICHTING OP DE JAARREKENING

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Grondslagen van waardering van de balans

Materiële vaste activa

Het pand aan de Boslaan 15 te Zeist en het boekenbezit zijn historisch gewaardeerd als Pro Memorie post en vanwege zichtbaarheid gepresenteerd tegen een waarde van € 1. In 2017 en 2018 zijn echter investeringen gedaan in onroerende zaken die tegen nominale waarde zijn gewaardeerd.

Overige materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met de daarover berekende afschrijving.

De afschrijvingen geschieden naar tijdsgelang en worden berekend door middel van een vast percentage van de verkrijgingsprijs minus eventuele restwaarde.

Het percentage is gebaseerd op de geschatte economische levensduur.

Financiële vaste activa

Beleggingen (effecten) zijn gewaardeerd tegen de actuele waarde.

Waardering van onder de financiële vaste activa opgenomen vorderingen geschiedt tegen nominale waarde, zo nodig onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

Vlottende activa

De vorderingen en overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, zo nodig onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

Overige activa worden, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

TOELICHTING OP DE JAARREKENING

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Eigen vermogen

De algemene reserve bestaat uit het gecumuleerde exploitatiesaldo van de vereniging. Er worden op grond van bestuursbesluiten bedragen onttrokken ten behoeve van activiteiten.

Aan de bestemmingsreserves worden bedragen uit de vrije reserves toegevoegd, welke op grond van een bestuursbesluit zijn vastgesteld.

Voorzieningen

Met betrekking tot de voorziening voor vruchtgebruik, die is getroffen voor toezeggingen die door de vereniging zijn aangegaan heeft een stelselwijziging plaatsgevonden. De voorziening wordt niet langer gewaardeerd op actuariële, berekende waarderingsgrondslagen. Er zal niet meer worden toegevoegd omdat begunstigde buiten de actuariële tabellen valt qua leeftijd. De financiële gevolgen voor de jaarrekening zijn niet materieel.

Schulden

Schulden en overlopende passiva zijn, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen van de staat van baten en lasten

Ten aanzien van het bepalen van het resultaat geldt dat:

- Opbrengsten zijn verantwoord in het jaar, waarin zij zijn gerealiseerd;
- Ontvangen legaten zijn verantwoord op basis van kasstelsel, onder aftrek van eventueel aan de legaten verbonden kosten en verplichtingen;
- Kosten zijn ten laste van het resultaat gebracht, zodra zij voorzienbaar zijn.

Werknemersbestand

Ultimo het boekjaar waren 5 (2020: 7) werknemers in dienst. De gedurende het boekjaar werkzame personen omvatten 4,2 FTE's (2020: 5,3 FTE's).

KASSTROOMOVERZICHT

	2021		2020	
	€	€	€	€
<u>Operationele activiteiten</u>				
Exploitatieresultaat		445.690-		230.013-
Afschrijvingen	27.918		28.044	
		<u>27.918</u>	<u>28.044</u>	
<u>Veranderingen in het werkkapitaal</u>				
Afname debiteuren	812		1.243-	
Toename overige vorderingen	852.466-		10.333-	
Toename crediteuren	30.007		40.237-	
Afname overlopende passiva	205.621-		27.414-	
		<u>1.027.268-</u>	<u>79.227-</u>	
<i>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</i>		<u>1.445.040-</u>	<u>281.196-</u>	
Waardering vaste activa a € 1				
Onttrekking bestemmingsrese	223.900-		53.260-	
Waarvan bestemd resultaat	233.019		65.297	
Financieel resultaat	5.653-		341-	
Opbrengsten uit legaten/giften	322.701		190.519	
		<u>326.167</u>	<u>202.215</u>	
Kasstroom uit operationele activiteiten		<u>1.118.873-</u>	<u>78.981-</u>	
<u>Investeringsactiviteiten</u>				
Investerings in materiële vaste activa	9.218		52.484	
Desinvesteringen in financiële vaste activa	562.275-		549.924	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		<u>553.057</u>	<u>602.408-</u>	
<u>Financieringsactiviteiten</u>				
Afname voorzieningen	13.064-		-	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		<u>13.064-</u>	<u>-</u>	
Mutatie liquide middelen		<u>578.880-</u>	<u>681.389-</u>	

KASSTROOMOVERZICHT

	2021		2020	
	€	€	€	€
Recapitulatie				
<u>Stand per 31 december</u>				
Liquide middelen		501.845		1.080.725
<u>Stand per 1 januari</u>				
Liquide middelen		1.080.725-		1.507.471-
		<u>578.880-</u>		<u>426.746-</u>

TOELICHTING OP DE BALANS

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	€	€
<u>ACTIVA</u>		
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa		
<u>Onroerende zaken Zeist</u>		
Boekwaarde per 31 december	<u>1</u>	<u>1</u>
<p>De onroerende zaak betreft het pand aan de Boslaan 15 te Zeist. Het pand is in 1995 gekocht. De WOZ-waarde bedraagt € 1.078.000,- (peildatum 1 januari 2021).</p>		
<u>Onroerende zaken Den Haag</u>		
Boekwaarde per 1 januari	1.236.000	1.210.660
Verbouwingskosten	9.218	50.913
Afschrijving	26.418-	25.573-
Boekwaarde per 31 december	<u>1.218.800</u>	<u>1.236.000</u>
<p>Dit betreft de verwerving en verbouwing van het pand aan de Riouwstraat 1 en 3 te Den Haag. Het pand is in 2017 aangekocht en is verbouwd. Het pand is in de balans gewaardeerd tegen de aankoopwaarde vermeerderd met de verbouwingskosten. De WOZ-waarde bedraagt € 1.125.000 (peildatum 1 januari 2021).</p>		
<p>Bij een eventuele verkoop van het pand heeft de AVIN, uit hoofde van de bij de verkrijging van het pand gesloten overeenkomst met de Stichting Euritmie, de verplichting om het verschil tussen de verkoopwaarde en 80% van de taxatiewaarde (is gelijk aan de dan geldende WOZ-waarde) met een maximum van € 200.000,- te besteden ten gunste van de ontwikkeling van euritmie.</p>		
<u>Inventaris en computers</u>		
Boekwaarde per 1 januari	4.100	5.000
Investeringen	-	1.571
Afschrijving	1.500-	2.471-
Boekwaarde per 31 december	<u>2.600</u>	<u>4.100</u>

TOELICHTING OP DE BALANS

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	€	€
<u>Boekenbezit</u>		
Boekwaarde	<u>1</u>	<u>1</u>
Totaal materiële vaste activa	<u>1.221.402</u>	<u>1.240.102</u>

De afschrijvingspercentages gehanteerd voor de materiële vaste activa variëren van 0% tot 20%.

Financiële vaste activa

<u>Effectenportefeuille</u>	<u>65.911</u>	<u>78.186</u>
-----------------------------	---------------	---------------

Dit betreffen ledencertificaten en twee beleggingsfondsen van de Triodos Bank. Deze zijn verkregen uit een legaat.

Lening u/g Stichting Grondbeheer Biologisch Dynamische Landbouw Stand per 1 januari

	550.000	-
Verstrekt in boekjaar	-	550.000
Aflossingsverplichting in komend boekjaar	550.000-	-
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>550.000</u>

De leningsovereenkomst is aangegaan op 21 december 2020. De hoofdsom bedraagt € 550.000. Hiervan is in 2020 € 240.000 verstrekt. De lening dient volledig te zijn opgenomen uiterlijk 5 januari 2022. De verschuldigde rente bedraagt 1% per jaar over het opgenomen deel. De looptijd is maximaal 2 jaar tot 31 december 2022. Er is geen tussentijdse aflossingsverplichting.

Totaal financiële vaste activa	<u>65.911</u>	<u>628.186</u>
---------------------------------------	----------------------	-----------------------

TOELICHTING OP DE BALANS

	2021	2020
	€	€
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen en overlopende activa		
<u>Debiteuren</u>		
Nog te verwachten ledenbijdragen	67.319	63.308
Nog te verwachten uit overige opbrengsten	2.441	2.866
	<hr/>	<hr/>
	69.760	66.174
Af: dubieuze debiteuren	38.737-	34.339-
	<hr/>	<hr/>
	31.023	31.835
<u>Overige vorderingen</u>		
Nog te ontvangen bedragen	304.350	510
Pensioenpremie	-	1.287
Overlopende activa	10.512	10.599
Aflossingsverplichting Stichting Grondbeheer Biologisch Dynamische Landbouw.	550.000	-
	<hr/>	<hr/>
	864.862	12.396
Totaal vorderingen en overlopende activa	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
	895.885	44.231
 Liquide middelen		
Kassen	178	179
NL28 TRIO 0212 1752 97	109.128	123.568
NL42 TRIO 0212 4792 37	44.966	44.990
NL49 TRIO 0197 7423 86	90.090	103.526
NL25 TRIO 0197 7706 57	88.355	101.527
NL07 TRIO 0391 0612 32	71.139	96.494
NL15 TRIO 0338 4995 04	80.876	122.674
NL38 INGB 0000 4748 30	17.113	487.767
	<hr/>	<hr/>
	501.845	1.080.725
Totaal vlottende activa	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
	1.397.730	1.124.956

TOELICHTING OP DE BALANS

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	€	€
<u>PASSIVA</u>		
<u>Eigen vermogen</u>		
<u>Overige reserves</u>		
Stand per 1 januari, inclusief ontvangen legaten	1.976.054	1.962.629
<u>Mutaties</u>		
Verdeeld resultaat boekjaar	104.377	13.425
Stand per 31 december	<u>2.080.431</u>	<u>1.976.054</u>
 <u>Bestemmingsreserves</u>		
Stand per 31 december	* <u>398.810</u>	<u>622.710</u>
 * Voor een specificatie verwijzen wij naar pagina 39 en 40.		
Totaal eigen vermogen	<u><u>2.479.241</u></u>	<u><u>2.598.764</u></u>
 <u>Voorzieningen</u>		
<u>Voorziening vruchtgebruik uit legaten</u>		
Stand per 1 januari	13.064	20.953
Uitkeringen	3.944-	7.889-
Vrijval	9.120-	-
	<u>-</u>	<u>13.064</u>
Verplichting komend jaar	-	7.889-
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>5.175</u>
 In verband met het overlijden van de uitkeringsgerechtigde in 2021 is het restant van de voorziening vrijgevallen.		
Totaal voorzieningen	<u><u>-</u></u>	<u><u>5.175</u></u>

TOELICHTING OP DE BALANS

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	€	€
<u>Kortlopende schulden</u>		
Crediteuren	33.251	3.244
Verplichting voorziening vruchtgebruik komend jaar	-	7.889
Nog te verstrekken deel lening Stichting Grondbeheer Biologisch Dynamische Landbouw	100.000	310.000
Vooruitontvangen bedragen	8.696	5.676
Loonheffing	10.592	11.597
Omzetbelasting	2.129	1.773
Reservering vakantiegeld	4.441	3.946
Overlopende passiva	46.693	45.180
Totaal kortlopende schulden	<u>205.802</u>	<u>389.305</u>

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
	€		€
Baten			
Ledenbijdragen	658.242	650.000	646.138
Opbrengsten Motief *	49.261	30.000	26.944
Opbrengsten Antroposofie Magazine **	2.387	-	32.334
Gelabelde giften Arnhem	1.350	-	1.500
Overige bestemde giften	-	-	9.856
Overige opbrengsten	240	-	30
Ontvangen giften t.b.v. Riouwstraat	21.025	15.000	11.515
	<u>732.505</u>	<u>695.000</u>	<u>728.317</u>

* Voor een specificatie verwijzen wij naar pagina 36.

** Voor een specificatie verwijzen wij naar pagina 37.

Kosten primaire activiteiten

Verenigingsactiviteiten

Themadagen en vieringen -/- inkomsten	14.656	-	1.449-
Ledeninitiatieven	855	-	8.150
Ledenbijeenkomsten	1.302	-	1.604
Ledenprojecten	47.600	-	19.600
Initiatiegroep vormkrachtenonderzoek	2.201-	-	-
	<u>62.212</u>	<u>-</u>	<u>27.905</u>

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Werkelijk 2021 €	Begroting 2021	Werkelijk 2020 €
Hogeschool activiteiten			
Algemene sectie	11.597	-	149
Pedagogische sectie	2.429	-	1.104-
Natuurwetenschappelijke sectie	2.780	-	875
Landbouw sectie	72-	-	750-
Medische sectie	9.434	-	5.533
Sociaal wetenschappelijke sectie	1.005	-	609
Sectie woord, muziek en euritmie	4.634	-	1.202
Sectie beeldende kunsten	316	-	164-
Sectie jeugdactiviteiten	14.089	-	7.564
Sectie letteren en cultuurwetenschappen	1.801	-	502-
Sectie voor Wis- en Sterrenkunde	356	-	259
Opbrengsten publicaties	3.617-	-	-
	44.752	-	13.671
Motief			
Loonkosten	61.195	59.000	51.785
Ziekteverzuimverzekering/Arbodienst	3.343	3.200	2.300
Pensioenlasten	5.059	5.000	4.216
Freelancers	775	1.000	650
Reiskosten	1.163	1.000	966
Illustraties	-	500	560
Opmaakkosten	29.430	15.000	12.980
Drukkosten	20.893	15.000	16.979
Directe kosten	9.341	7.000	6.609
Verzendkosten	26.019	20.000	23.382
Overige kosten	7.606	1.500	1.355
	164.824	128.200	121.782

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Werkelijk 2021 €	Begroting 2021	Werkelijk 2020 €
Antroposofie Magazine			
Loonkosten	-	-	12.914
Ziekteverzuimverzekering/Arbodienst	-	-	572
Pensioenlasten	-	-	1.654
Freelancers	-	-	5.342
Reiskosten	-	-	636
Illustraties	-	-	241
Opmaakkosten	-	-	6.620
Drukkosten	-	-	8.785
Directe kosten	-	-	5.921
Directe kosten Abonnementenland	-	-	565
Ontwikkelkosten website	-	-	1.465
Mutatie voorziening debiteuren	-	-	1.564-
Verzendkosten	-	-	2.945
Overige kosten	-	-	102
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>46.198</u>
Bibliotheek			
Loonkosten	24.482	23.000	22.899
Pensioenlasten	2.023	2.000	2.588
Reiskosten medewerkers	1.305	1.000	1.202
Vrijwilligers	1.260	1.000	250
Ziekteverzuimverzekering/Arbodienst	1.338	1.200	1.018
Afschrijvingskosten	300	300	800
Aankoop boeken en tijdschriften	1.991	3.500	2.722
Kantoorbenodigdheden	288	-	978
Automatisering	202	-	148
Overige kosten	1.056	-	830
Af: opbrengsten bibliotheek	2.592-	2.000-	2.424-
	<u>31.653</u>	<u>30.000</u>	<u>31.011</u>

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
	€		€
Afdracht Allgemeine Anthroposophische Gesellschaft			
Afdracht boekjaar	300.000	300.000	300.000
	<u>300.000</u>	<u>300.000</u>	<u>300.000</u>
Totaal kosten primaire activiteiten	<u>603.441</u>	<u>458.200</u>	<u>540.567</u>

Kosten voorwaardenscheppende activiteiten

Bestuurskosten

Advieskosten	-	-	972
Reis- en verblijfkosten	2.398	-	6.389
Communicatiekosten	-	-	200
Vergaderkosten	1.599	-	500
Verzekeringskosten	3.440	-	2.189
Vacatie bestuur	71.625	-	73.125
Overige bestuurskosten	1.917	85.000	3.037
	<u>80.979</u>	<u>85.000</u>	<u>86.412</u>

Externe communicatie

Hosting en onderhoud website	40.846	1.000	767
Overige kosten	-	-	1.780
	<u>40.846</u>	<u>1.000</u>	<u>2.547</u>

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Werkelijk 2021 €	Begroting 2021	Werkelijk 2020 €
<u>Bureaunkosten</u>			
Loonkosten	101.148	90.000	124.817
Inhuur derden	18.382	20.000	21.127
Uitkering ziekengeld	23.990-	-	10.819-
Pensioenlasten	8.601	8.500	10.189
Ziekteverzuimverzekering/Arbodienst	4.248	4.100	5.575
Reiskostenvergoedingen	1.055	1.000	3.234
Vrijwilligers	-	-	1.780
Scholingskosten	2.570	2.000	1.385
Overige personeelskosten	4.236	4.000	1.572
Accountantskosten jaarrekening	6.483	9.000	9.305
Kosten administratiekantoor inclusief salarisadministratie	16.234	12.000	15.587
Telecommunicatie en internet	2.556	3.000	2.744
Kantoorbenodigdheden en drukwerk	600	3.000	2.905
Kopieerkosten	-	500	763
Portokosten	11.965	7.500	7.803
Kosten automatisering	7.213	7.000	7.142
Afschrijvingskosten	1.200	1.200	1.671
Bankkosten	6.169	3.500	5.646
Mutatie voorziening debiteuren	4.399	-	9.617
Overige kosten secretariaat	6.565	7.000	6.599
	<u>179.634</u>	<u>183.300</u>	<u>228.642</u>
<u>Huisvestingskosten</u>			
Tuinonderhoud	8.078	5.000	5.156
Onderhoud	396	-	4.543
Vaste lasten	8.447	6.000	8.794
Assurantiën	7.699	-	7.476
Schoonmaakkosten	7.239	6.500	6.788
Energiekosten	7.695	6.000	3.443
Afschrijvingskosten onroerende zaken Den Haag	26.418	25.000	25.573
Overige huisvestingskosten	1.547	2.500	2.138
Gebruikersvergoeding vergaderruimte	1.065-	1.000-	1.035-
Bijdrage huisvesting en lasten gebruikers	35.926-	38.500-	36.090-
	<u>30.528</u>	<u>11.500</u>	<u>26.786</u>

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Werkelijk 2021 €	Begroting 2021	Werkelijk 2020 €
<u>Ondersteuningsbijdragen</u>			
Ondersteuning Elisabeth Vreedehuis	25.986	19.000	39.289
Ondersteuning exploitatie Stichting Exploitatie Riouwstraat Den Haag	15.781	12.000	34.087
Schenkeningen t.b.v. Hogeschool Leiden	150.000	-	-
Uitgaven t.b.v. Euritmie	51.000	-	-
	<u>242.767</u>	<u>31.000</u>	<u>73.376</u>
Totaal voorwaardenscheppende activiteiten	<u>574.754</u>	<u>311.800</u>	<u>417.763</u>
Financieel resultaat			
Rente lening Stichting Grondbeheer	4.500	-	-
Biologisch Dynamische Landbouw	10.153-	-	341-
Resultaat beleggingen			
	<u>5.653-</u>	<u>-</u>	<u>341-</u>
Totaal financieel resultaat	<u>5.653-</u>	<u>-</u>	<u>341-</u>
Opbrengsten uit legaten/giften			
Ontvangen uit algemene giften	42.701	75.000	63.246
Ontvangen uit legaten	280.000	-	127.273
Totaal ontvangen legaten	<u>322.701</u>	<u>75.000</u>	<u>190.519</u>

IV BIJLAGEN

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIE MOTIEF

	Werkelijk 2021 €	Begroting 2021 €	Werkelijk 2020 €
Opbrengsten			
Advertentieopbrengsten	36.315	30.000	26.434
Motief Extra	3.242	-	-
Publicaties	9.677	-	-
Overige opbrengsten	27	-	510
	<u>49.261</u>	<u>30.000</u>	<u>26.944</u>

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIE ANTROPOSOFIE MAGAZINE

	Werkelijk 2021 €	Begroting 2021 €	Werkelijk 2020 €
Opbrengsten			
Abonnementen	-	-	6.920
Losse nummers	2.044	-	3.119
Advertentieopbrengsten	-	-	23.343
Cursussen/workshops	343	-	1.636
Overige opbrengsten	-	-	1.746
Afboekingen vorderingen	-	-	4.430-
	<u>2.387</u>	<u>-</u>	<u>32.334</u>

**TOELICHTING OP DE ONDERSTEUNING VAN DE STICHTING
EXPLOITATIE RIOUWSTRAAT 1**

	<u>Werkelijk 2021</u>	<u>Begroting 2021</u>	<u>Werkelijk 2020</u>
	€	€	€
Inkomsten			
Bijdragen in de huisvesting	9.600	-	7.650
Gelabelde giften Riouwstraat 1	21.025	-	11.515
	<u>30.625</u>	<u>-</u>	<u>19.165</u>
Uitgaven			
Ondersteuning Elisabeth Vreedehuis	25.986	19.000	39.288
Ondersteuning exploitatie Stichting Exploitatie Riouwstraat Den Haag	15.781	12.000	34.087
	<u>41.767</u>	<u>31.000</u>	<u>73.375</u>
Saldo	11.142-	31.000-	54.210-

TOELICHTING OP DE BESTEMMINGSERESERVES

Bestemmingsreserves Hogeschool

Medische Sectie Lectoraat Leiden (Subsidie 2019-2021)
Sectie Landbouw, Legaat Fiederus (inclusief antroposofische geneeskunde)
Hogeschool Secties

Totaal bestemmingsreserves Hogeschool

Stand per 1 januari	Externe inkomsten	Bestedingen	Mutatie Algemene Reserve	Stand per 31 december
15.000	-	7.500-	-	7.500
55.800	-	-	-	55.800
127.963	-	-	-	127.963
198.763	-	7.500-	-	191.263

TOELICHTING OP DE BESTEMMINGSRESERVES

	Stand per 1 januari	Externe inkomsten	Bestedingen	Mutatie Algemene Reserve	Stand per 31 december
Overige bestemmingsreserves					
Legaat mevrouw. Bos- van Rugge t.b.v. Ontmoetingscultuur	32.711	-	4.559	-	37.270
Legaat mevrouw. Bos- van Rugge t.b.v. Dornach "Ontmoetingscultuur "	14.055	-	4.560	-	18.615
Subsidie onderzoek archief Fusie Hogeschool Helicon/Leiden	4.179	-	-	-	4.179
Project 2016: Antroposofie in Dialoog en Huis in Beweging	150.000	-	150.000-	-	-
Bestemmingsreserve t.b.v. Euritmie I	16.928	-	16.928-	-	-
Bestemmingsreserve exploitatiebijdrage Den Haag	141.322	-	51.000-	-	90.322
Bestemmingsreserve Ontwikkeling Verenigingshuis Arnhem	56.152	30.625	41.767-	-	45.010
Bestemmingsreserve Vormkrachtenonderzoeksgroep 2461	8.600	1.350	-	-	9.950
	-	2.201	-	-	2.201
<i>Totaal overige bestemmingsreserves</i>	<i>423.947</i>	<i>34.176</i>	<i>250.576-</i>	<i>-</i>	<i>207.547</i>
Totaal bestemmingsreserves	622.710	34.176	258.076-	-	398.810